

**FYLKESMANNEN I FINNMARK**

Helse- og sosialavdelingen

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019
0030 Oslo**FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI**Deavvasvuoda- ja sosiálaossodat
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

16 MAR 2009

Deres ref

Deres dato

Vår ref

Sak 2009/573

Ark 721.0

Vår dato

10.03.2009

Saksbehandler/direkte telefon: Linda R.Martinsen - 78 95 03 00

Høring - Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Det vises til oversendelsesbrev med høringsutkast fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet datert 23. jan 2009. Brevet ble mottatt den 4. februar.

Lovutkastet omfatter kjerneoppgavene som er flyttet fra sosialtjenesten inn i NAV- kontoret og er tilpasset NAVs hovedmål om flere i arbeid og færre på trygd. Man ønsker å tydeliggjøre sammenhengen mellom sosialpolitiske og arbeidsmarkedspolitiske virkemidler. Målet er å unngå å gjøre brukerne til kasterbatter mellom offentlige kontorer, selv om ansvaret fortsatt skal være delt mellom stat og kommune.

I tillegg til samarbeidet internt i arbeids- og velferdsforvaltningen er brukere med sammensatte behov avhengige av et nært og velfungerende samarbeid med øvrige kommunale tjenester, særlig innenfor helse, pleie og omsorg. I enkeltsaker vil bestemmelser om kvalifiseringsprogram og individuell plan sikre retten/plikten til samarbeid.

Overgangen fra stønadsmottaker til deltaker i arbeidslivet er ofte en lang og krevende prosess både for bruker og tjenesteytere. For å nå målsettingen i NAV- reformen er det nødvendig at denne brukergruppen har høy prioritet både i NAV-kontoret og i det øvrige kommunale hjelpeapparat. Gode rutiner for samhandling og kommunikasjon mellom etatene må etableres. Videre må man sikre at kommunikasjonen og styringslinjer mellom NAV-kontor og kommunal ledelse er solid forankret. Dette for at kommunen skal kunne påse at de kommunale oppgavene prioriteres, og at de skal få nødvendige tilbakemeldinger til planarbeid og for å foreta nødvendige politiske prioriteringer.

Vi ser i likhet med Fylkesmannen i Vestfold det hensiktsmessige i at begrepet "sosialtjenesten" blir byttet ut med "kommunen". Vi støtter dem i viktigheten av å presisere betydningen av de sosiale tjenestene og den oppfølgingen av enkeltpersoner og grupper som har vært intensjonene i sosialt arbeid. Vi kan også se tendenser til at presset på arbeidsrettede tiltak og telling av tiltak, forskyver fokuset bort fra grunnlaget for hele endringen; ivaretagelse av den enkelte bruker også utenfor kvalifiseringsprogrammet.

Vi finner det uheldig at lovformuleringen i dagens sosialtjenestelov § 1-1 bokstav b) "bidra til at den enkelte får leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre" ikke videreføres. Generelt er formålsbestemmelsen viktig for det skjønnet og de vurderinger som skal gjøres når det utmåles stønad. Denne bestemmelsen er også viktig med tanke på de vurderinger som gjøres når det utmåles livsopphold, vurderes nivå på husleie, behovet for nødvendig innbo, muligheter for voksne og barn til å kunne delta i forskjellige aktiviteter på fritiden og ellers.

Nedenfor følger de punktene vi særlig vil kommentere.

Kapittel 2 kommunes oppgaver.

Til § 2-1.2 ledd. Kommunen pålegges å føre internkontroll for kapitlene 4 og 5 i samsvar med fastsatte krav.

Vi støtter forslaget om at kommunen pålegges en internkontrollplikt og at det gis hjemmel for å føre tilsyn. Brukerne av disse tjenestene er svake pressgrupper, og har i tillegg etter dagens regelverk, et svakere rettsvern enn andre med hjelpebehov. Vi vet at lovfestet internkontrollplikt der kommunenes styring er sentral, er med på å bidra til å sikre forsvarlige tjenester. Samtidig vet vi at tilsyn er nødvendig for å sikre forsvarlige tjenester.

Videre vil kravet om internkontrollplikt vært med på å legge grunnlag for å opprettholde og styrke kvaliteten i tilbudet til brukerne. Fokus på kvalitet er nødvendig når de kommunale tjenestene skal "finne sin plass" i NAV kontoret. Fokus på kvalitetssikring av de sosiale tjenestene kan legge grunnlaget for kvalitetssikring også av andre tjenester i NAV, noe som vil komme også andre brukergrupper til gode. På sikt kan man ønske at Fylkesmannens tilsynsansvar også kan gjelde de statlige tjenestene.

Opplæring

Sosialtjenestelovens bestemmelse om kommunes ansvar for nødvendig opplæring av sosialtjenestens personell er ikke foreslått videreført i forslaget til ny lov. Selv om ansvaret for å sikre at ansatte til enhver tid har tilstrekkelig og nødvendig kompetanse til å utføre oppgavene følger av kommunens arbeidsgiveransvar og plikten til å sikre forsvarlige tjenester, opplever vi at å utelate dette i ny lov er en svekkelse av pålegget i dagens lov.

"Opplæringspakken" som er kommet fra sentralt hold har hatt særlig fokus på statlige oppgaver og IKT, med unntak av kvalifiseringsprogrammet. Lovfestet rett og plikt til nødvendig opplæring av ansatte er viktig for å sikre at brukerne får de tjenester og den oppfølging de etter loven har krav på. Den kunnskapen og tradisjonen som ligger i sosialtjenesten i forhold til tett individuell oppfølging av brukere over tid er viktig kunnskap, ikke minst i forhold til den "skreddersømmen" som skal kjennetegne oppfølging av brukerne i NAV. Mindre fokus på kompetanse kan i verste fall svekke brukernes rettsikkerhet. Vi ønsker at denne bestemmelsen skal tas inn i nytt lovforslag.

Kapittel 3 Generelle oppgaver.


Kommunene er gått inn med ressurser i NAV som står i forhold til den arbeidsmengde / oppgaveporteføljen som de tar med seg inn. Arbeidspresset i NAV er stort og oppgavene fordeles ulikt på det enkelte kontor. Det er viktig at det gis tid til å prioritere de oppgaver som er hjemlet i dette kapittel. I en hektisk hverdag på

kontorene er det en fare for at disse oppgavene vil bli nedprioritert i forhold til "mer presserende" direkte brukerrettede oppgaver. Ved at man skiller ut de kommunale kjerneoppgavene i NAV i egen lov, kan også samhandlingen med resten av helse- og sosialsektoren svekkes. De generelle oppgavene må derfor sikres prioritet gjennom gode rutinebeskrivelser, der både arbeidet internt på kontoret og samarbeidet med øvrige kommunale tjenester er beskrevet. Dette sikres etter vår vurdering best ved det også for disse oppgavene innføres en plikt til internkontroll.

Kapittel 6

§ § 6- 1 og 6-2- inneholder en oppstilling over hva som etter loven defineres som enkeltvedtak og at disse kan påklages til fylkesmannen. Vi ber om at det også presiseres at fastsettelse av vilkår og stønadsformer også er enkeltvedtak.

Med hilsen



Ragnar Biermstad
kst. fylkeslege



Linda Kråkenes
seksjonsleder